

ИСТОРИЈА

Списание на Сојузот на историските друштва на СР Македонија

Редакција: Орде Иваноски, Војо Кушевски, Љубен Лапе,
Александар Матковски, Бранко Панов, Глигор Тодоровски и Славка Фиданова

Секретар на редакцијата: Димитар Димески

Главен и одговорен уредник: Војо Кушевски

Издавач: Сојуз на историските друштва на СР Македонија

Адреса на редакцијата и на администрацијата:

Филозофски факултет, Историски семинар, сп. „Историја“, Скопје

За научната содржина на изложеното се одговорни самите автори

Препечатувањето се дозволува во согласност на редакцијата и наведувањето
на изворот

Списанието излегува двапати годишно; ракописите не се враќаат; годишна
претплата изнесува за членови на Сојузот на историските друштва 24 н. д.
за нечленови и установи 30 н. д., а за странство 60 н. д.; за ученици и сту-
денти 12 н. д.; цената на одделен број 15 н. д., а за странство 30 н. д.
Претплатата се уплатува на чековна сметка — 401-8-95, Народна банка Скопје,

„Историско друштво на СРМ“ — за „Историја“.

Јазична редакција: Љупка Станковска

Насловната страница ја изработи: Бисерка Филипова.

Печатница при Универзитетот „Кирил и Методиј“ во Скопје

Тираж 3500 примероци

ИСТОРИЈА

СПИСАНИЕ НА СОЈУЗОТ НА ИСТОРИСКИТЕ ДРУШТВА НА СР МАКЕДОНИЈА

Година VII

Скопје 1971

Број 2

СОДРЖИНА

СТАТИИ	Страна
КИРИЛ МИЉОВСКИ, Некои особености на револуцијата од 1941 до 1944 година — — — — —	1
МИХАИЛО АПОСТОЛСКИ, Создавање на „Македонската војска“	10
СЛАВКА ФИДАНОВА, Некои специфичности при создавањето на Народниот фронт во Македонија за време на одржувањето на V-тата земска конференција на КПЈ — — — — —	26
ЉУБЕН ЛАПЕ, Ликот и делото на Горче Петров — по повод 50 години од неговото убиство — — — — —	47
ПРИЛОЗИ	
В. БРЕЗОСКИ, Прилог кон периодизацијата на Ослободителната војна во Македонија — — — — —	53
В. А. ИВАНОВСКИ, Првиот конгрес на Народноослободителниот младински сојуз на Македонија — — — — —	70
В. КАРТОВ, Прилог кон развитокот на отпорот против фашистичката окупаторска власт во Гевгелиско 1941 — — — — —	86
Д. МИЉОВСКА, За студентското прогресивно движење на Филозофскиот факултет во Скопје — — — — —	97
И. КАТАРЦИЕВ, За весникот „Јужна Стварност“ — — — — —	110
О. ИВАНОВСКИ, Независната работничка партија на Југославија и македонското прашање — — — — —	127
Д. ДИМЕСКИ, Гурфовденскиот масакр во Битола 1903 година — — — — —	141
А. СТОЈАНОВСКИ, Кон прашањето за политичко-територијалната поделба на јужниот Балкан пред турското освојување — — — — —	153
И. МИКУЛЧИК, Кон проблемот на предримското население во Скопската котлина — — — — —	166
МАТЕРИЈАЛИ	
Ѓ. ДИМОВСКИ — ЦОЛЕВ, Два документа од периодот на окупацијата — — — — —	175

Б. РИСТОВСКИ, Статија на Д. Чуповски за Македонија од 1923 г.	180
Љ. ЛАПЕ, Два документа од 1904 година со податоци за Ѓорче Петров	185
Љ. ЛАПЕ, Спомени на Даме Груев — — — — —	192

НАСТАВА

Б. ЦВЕТКОСКИ, Во посета на Алејата на хероите и Могилата на непобедените во Прилеп — методска обработка со ученици од VIII одделение — — — — —	211
Д. ЛЕПЧЕСКИ, Самостојна работа на учениците во наставата по историја — — — — —	223

ОСВРТИ

Н. ВЕЉАНОВСКИ, Некон архивски фондови за проучување окупаторскиот систем во Македонија во периодот од 1941 до 1944 година — — — — —	235
В. КУШЕВСКИ, За што се договорија југословенските и полските историчари — — — — —	250

КРИТИКА И ПРИКАЗИ

В. М., Уште за Битолската плоча од 1017 година (По повод книгата на Јордан Заимов „Битолскиот надпис на Иван Владислав самодържец български — старобългарски паметник от 1015—1016 година“, и Василка Заимова „Иван Владислав и неговиот надпис“, София 1970 г.) — — — — —	255
Љ. А., Ѓорче Петров, Македонското ослободително дело. Предговор и белешки Д-р Гане Тодоровски, Скопје 1971 — — — — —	258
М. М., Владимир А. Ивановски, Битолските затвори, Скопје 1970 — — — — —	264
М. М., Извори за Ослободителната војна и револуцијата во Македонија, 1941—1945, Скопје 1970, том I, книга трета — — — — —	265
М. М., Беа, загинаа, останаа — спомен книга на загиналите борци од НОВ и жртвите на фашизмот, Скопје 1969 — — — — —	265
Р. К., Христо Андоновски, Вистината за Егејска Македонија, Скопје 1971 — — — — —	268
М. Ман., Диме Боев, Добри Даскалов — Тиквешки војвода, Кавадарци 1969 година — — — — —	271
К. А., Петар Томац, Косовска битка, Београд 1968 г. — — — — —	274
О. В., Архивист, бр. 1/1969 г. — — — — —	276
А. М., Relazioni Macedonia — Agenzia di informazione per la stampa — — — — —	278
А. М., Das Mazedonische Problem in der Sicht der komparativen Nationalismusforschung, von Mathias Bernath (München) — — — — —	282

	Страна
А. Л., Уводни статии за Македонија и македонското прашање во Парискиот весник „Le Temps“ од 1903 година — — — — —	285
Д. Драг., Димитър Ангелов, Богомилството в България, София 1969 г.	288
К. А., Нови книги и списанија (II) — — — — —	291

БИБЛИОГРАФИЈА

Ц. Беличански, Д. Пачемска, Прилог кон библиографијата за 11 октомври 1941 година — — — — —	303
Д. Пачемска, Прилог кон библиографијата за ВМРО (Обединета)	309

ХРОНИКА И БЕЛЕШКИ

Д. П., Свечена академија по повод 50 годишнината од убиството на Ѓорче Петров — — — — —	313
Д. Д., Свечена академија по повод 50-годишнината од смртта на Ѓорче Петров — — — — —	314
Д. Д., Во пресрет на еден јубилеј (Сп. „Современост“ 1951—1971)	314
Ѓ. Д. Т., Многүвидно одбележан стогодишниот јубилеј на Париската комүна во Париз — — — — —	315
Ѓ. М., Музеи — ризници на културните богатства — по повод поставувањето на каменот-темелник на новата музејска зграда на Историскиот, Археолошкиот и Етнологскиот музеј — —	317
А. А., Интеркатедарски состанок во Херцег Нови — — — — —	320
А. А., Д-р Фердо Чулиновиќ — — — — —	323

СПИСОК НА СОРАБОТНИЦИТЕ

TABLE DES MATIÈRES

	Page
ARTICLES	
KIRIL MILJOVSKI, Certaines particularités de la Révolution de 1941 à 1944 en Macédoine — — — — —	1
MIHAÏLO APOSTOLSKI, La formation de „L'Armée macédonienne“ — —	10
SLAVKA FIDANOVA, Quelques caractéristiques sur la formation du Front populaire en Macédoine pendant la V ^e Conférence nationale du Parti communiste yougoslave. — — — — —	26
LJUBEN LAPE, Le portrait et l'oeuvre de Gjoŕce Petrov — à l'occasion des 50 années de son assassinat — — — — —	47

	Page
CONTRIBUTIONS	
V. BREZOSKI, Contribution à la périodisation de la Guerre de libération nationale en Macédoine — — — — —	53
V. A. IVANOVSKI, Le I ^{er} Congrès de l'Union de libération nationale des jeunes de Macédoine — — — — —	70
V. KARTOV, Contribution au développement de la résistance contre l'occupant fasciste dans la région de Gevgelija en 1941 — — — — —	86
D. MILJOVSKA, Sur le mouvement progressif des étudiants à la Faculté de philosophie à Skopje — — — — —	97
I. KATARDŽIEV, Le journal „Južna Stvarnost“ — — — — —	110
O. IVANOSKI, Le Parti ouvrier indépendant de Yougoslavie et la question macédonienne — — — — —	137
D. DIMESKI, Le massacre durant la fête de Saint Georges à Bitola en 1903	141
A. STOJANOVSKI, Sur la question du partage territoriale du Balkan du Sud avant l'occupation turque — — — — —	153
I. MIKULČIĆ, Le problème concernant la population avant les Romains dans la vallée de Skopje — — — — —	166
MATÉRIAUX	
GJ. DIMOVSKI — COLEV, Deux documents concernant la période de l'occupation — — — — —	175
B. RISTOVSKI, Article de D. Čupovski sur la Macédoine de 1923 — —	180
LJ. LAPE, Deux documents de 1904 avec des données sur Gjorče Petrov	185
LJ. LAPE, Mémoires de Dame Gruev — — — — —	192
ENSEIGNEMENT	
B. CVETKOSKI, En visite de l'Allée des héros et le Tombeau des non-vaincus à Prilep — travail méthodique avec les élèves de VIII ^e — — —	211
D. LEPČESKI, Travail indépendant des élèves dans l'enseignement de l'histoire — — — — —	223
REGARDS	
N. VELJANOVSKI, Quelques fonds des archives sur l'étude du système de l'occupant en Macédoine pendant la période de 1941—1944 — —	235
V. KUŠEVSKI, En quoi consiste l'entretien des historiens yougoslaves et polonais — — — — —	250
CRITIQUES ET COMTES-RENDUS	255
BIBLIOGRAPHIE	303
CHRONIQUE ET NOTES	313